

"Misjonær for syns skyld."

Vi husker tilbake ca. 45 år, da var dette overskriften i baptistene sitt kirkeblad. Det var slik vi også følte oss, vi var på en måte ikke verdig å kalles misjonær. Så opplevde vi etter hvert at det var misjonærer vi var. Det gikk litt opp for oss da lederen for Baptistkirken i Kongo Nord for mange år siden tydelig sa at de ønsket kristne misjonærer som Jon og Turid Vestøl. Vi kjente at det skjedde noe med oss, men vi var tydelig på at slik kom det ikke til å bli.

Folk vi kjenner sa ofte misjonær til oss, etter en stund endret vi oss litt fra å være «misjo-nok-så-nær» til å kjenne på følelsen, og si til oss selv: "Turid og Jon, dere er misjonærer."

Det gikk 30 år før Jon reiste tilbake etter en meget turbulent avslutning på våre 8 år i Kongo. Men stort sett tenkte Jon på Kongo nesten hver dag. Turid hadde vært i Kongo mange ganger i mellomtiden, men ikke Jon. Vi reiste sammen tilbake dit i november 2019. Da var Jon også blitt godkjent som pastor i Baptistkirken Norge. Mange vi møtte kjente oss eller historien om oss; optikerne fra Norge som starta Brillhuset. Vi var kjendiser, også blant folk som ikke var født den gang vi var der. Ingen kjente oss som pastor.

Jon sa at han ville tale i en kirke på søndagen på lingala. Han hadde brukt mye tid på talen og fått mye hjelp av Arnhild Sommer Edwardsen med språket. Uten Arnhild hadde han ikke klart det.

Da Jon fortalte at han ville tale, sa leder for Baptistkirken i Kongo Nord: "Du skal tale i menigheten Triangle, min menighet."

Det var stort, dette var en stor menighet med mange ressurser. Jon kom dit og holdt sin tale. Personlig opplevde han at han bomma på målet. Dette var muligens en bra tale, men ikke slik Jon egentlig ønsket å tale.

Han fant ut den dagen at han helst ville besøke små menigheter. Han ville helst nå de som ikke var så "perfekt" som folka i Triangle. De var ikke perfekte, men de kunne så mye, de likte bedre å snakke fransk, mens Jon ville treffe folk som var "enkler", Jon ville møte folk som seg selv, folk som trengte å høre om Jesus på en enkel og tydelig måte.

I personlige samtaler nådde vi inn til folk med vår lingala som vi nesten

hadde glemt. Vi fikk opplevd at lingala ble mer og mer vårt språk, selv om Turid måtte snakke mye mer fransk enn Jon, som nesten nekta å snakke fransk, eller sa: "Jeg forstår ikke fransk, kan dere snakke lingala?" Alle syntes det var topp.

Neste tur ble mars 2023, da var Jon blitt «pastor Jon» også i Baptistkirken i Kongo Nord. Turid hadde sin jobb mest med regnskap og imponerte de fleste.

Det var fantastisk å kunne være i et samfunn hvor det å være en kristen og pastor eller kristen regnskapsfører ble et statussymbol på verdighet.

Denne turen i mars fikk Jon også holde en tale, men nå hadde han funnet sin egen måte å tale på. Vi hadde lært mye mer lingala, vi klarte å være friere, og fikk sagt mer av det som lå på hjerte. Var vi virkelig blitt misjonærer?

Vendepunktet

Så kommer vi til vendepunktet. Siste kvelden på mars-turen kommer lederen for Baptistkirken i Kongo Nord og sier: "Alle tidligere misjonærer og nye misjonærer er velkommen til Kongo, vi har her et gjestehus hvor dere kan bo gratis, dere er velkommen til oss og å jobbe med oss. Velkommen!"

På flyet hjem ser vi på hverandre og sier: "Vi skal til Kongo som misjonærer igjen!" Slik ble det.

Fra mars til november jobba vi litt hver eneste dag med forberedelser. Optisk utstyr ble demontert og satt sammen på nytt for å få ned vekta og for å se at alt fungerte. Brillerglass ble kjøpt inn og innfatninger skaffet vi oss gratis. Etter veldig mye jobbing og vurdering satt vi igjen med 400 kg. overvekt på fly. Heldigvis fikk vi sendt noe av bagasjen med andre som skulle til Kongo samtidig med oss på inspeksjon. Alt fikk vi lovlig inn i landet uten å betale toll eller korrupsjon, kirken har tollfritak på ting til optikerne.

Nå var vi på plass, og for oss ble dette en vandring i verdighet. I mars 2023 møtte vi flere som sa: "Vi opplever at dere ser oss og gir oss verdighet". Så vår nye misjon og vår Facebook-side har fått navnet: "Verdighet/Dignité/Lokumu".

Når starter/slutter jobben?

Det er helt umulig å si! Når er jobben ferdig? Like umulig å si! Jobben starta før vi var rede. Mange hadde før 1980-tallet ønsket en optiker for Baptistkirken i Kongo Nord og bedt om det, vi gikk inn på en vei som var forberedt i bønn.

Jeg har hørt ord i Kongo som var langt ut over min forstand. "Jobben dere har gjort og gjør setter tydelige spor i Kongo, takk for det dere gjør, deres jobb går videre lenge etter at dere dør, det skal vi sørge for."

Overflødige misjonærer

På en måte kan en si at det ikke er behov for misjonærer lengre. Men det er like dumt som å si at vi i Norge ikke har bruk for medmennesker. Vi var i Kongo Nord som medmennesker, og reiser ut igjen som medmennesker.

Det nye i Baptistkirken Kongo Nord var at vi misjonærer nå kunne legge inn en bestilling til snekkeren og altmuligmannen som jobba fra snekkerverkstedet

knyttet opp til kirken. Han lagde et oppsett som vi fikk se på. Det så alltid bra ut og rimeligere enn vi kunne gjøre det. Og som fikk jobben gjort. Stor takk til Maurice.

Briller og Bibel

Optikk og Bibel gikk hånd i hånd, da tenker jeg ikke på at det var en selvfølge at Bibelen ble brukt til leseprøve når en prøvde ut lesebriller. Men mye mer hvordan alle som engasjerte seg i arbeidet, først og fremst ville at folket skulle ha det bra og at Gud alltid skulle være med i alt som ble gjort. Det ble brukt tid på alle plan til å spørre Gud: "Hva vil du i dag?"

Hva er misjon?

Svaret kunne være som i sangen: "Gå omkring i Jesu navn, hjelpe, trøste, stille savn, vise medynk, tørre tårer, lege alt som hjertet sårer, virke sådan i det stille, det var det jeg gjerne ville."

Ingen kan kreve verdighet er blitt vårt ord, men alle kan gi verdighet.

Vi fikk daglig møte mennesker som kom for å stille spørsmål om livet. Da opplevde vi ofte at det vi sa ble satt pris på. Da blir vi litt redde med tanke på hva vi sier, tenk om vi sa noe galt. Ofte var det enkelt å si nei, men det var mange som kom med problemer

som rørte oss så mye at det smertet, men vi måtte allikevel si nei. Vi opplevde også situasjoner hvor det var umulig å si nei.

Hvis ikke vi gjorde noe ville et barn dø, da var valget lett. Å redde et menneske er mer verdt enn et nytt bad. Som regel gjorde vi ikke noe uten å spørre om råd og "tillatelse", men da vi møtte Meshake på 6 måneder med nesten tomt blikk og som veide 3 kg; da glemte vi å spørre. Da var det bare å si: "Vi må hjelpe!" Vi reiste fra en gutt på nesten 6 kg to måneder seinere, det gjorde livet verd å leve og se endringen. Da vi reiste fra Kongo ordna Turid med penger og mat for tiden hun regnet med gutten trengte ekstra hjelp.

Det har vært fantastisk å møte mennesker i Kongo, og i tillegg kjenne mennesker i Norge som støtter opp om det vi gjør. Vi kunne ha brukt mye mer penger i Kongo. Men vil vi egentlig det? Svaret er vanskelig, men jeg tror det finnes oppgaver i Kongo som kan gjøre en endring i menneskers liv mange skritt videre på veien. Vi er et folk som stoler på Han som er Veien, Sannheten og Livet. Det finnes oppgaver som vil gjøre det bedre, men risikoen for at våre penger øker forskjeller og skaper urettferdighet er stor. Det vi vet er at noen ganger kan hjelp ødelegge andre ganger kan det løfte. Da er vår bønn: "Kjære Gud, vi vil ledes av deg, vis oss hvor vi skal gå."

Vi tror på Gud, vi tror på en Gud som viser Veien, da er det en selvfølge og lytte til Gud.

Skapt med to bein

Jon ble kjent som personen som ikke gjorde som andre pastorer. Nesten alle kirkebesøk gikk han til, mens de fleste pastorer satte sin ære i å kjøre motorsyssel. Tre menighetsbesøk var i en avstand av 15 km, da fikk han hjelp av en motorsykkeltaxi eid av kirken. Flere av menighetene var i en avstand av 5 km, og det passet perfekt til en gåtur på morgenen. Turen hjem ble mer en gåtur i verdens største badstue.

Vi ble møtt av fantastiske og gjestfrie mennesker overalt. Jon fikk oppleve å holde taler som virkelig ble en del av ham. Til talen om kvinnen som ble

Motorsyssel taxier

dratt frem for Jesus fordi hun skulle steines, hadde Jon med steiner og brukte store deler av kirkerommet. Han dro en fantasi-jente opp midtgangen, alle fulgte med. Det endte opp med å slippe "jenta" og legge ned steinene foran talerstolen. Da snudde Jon seg mot forsamlingen og sa: "Kjære menighet, du som kjenner du bærer på hat eller har steiner i hjerte eller tanke som du vil kaste på noen, kom frem og legg ned steinene, men ikke gå, jeg ber deg bli stående og la pastoren be for deg. Mange kom frem, de knelte ned foran talerstolen og ble bedt for. Når pastoren hadde bedt, tok han en og en i hånden og reiste dem opp. Så sa pastoren; "Dere som er korister, men ikke har sunget på en stund fordi dere ikke har følt dere verdig, nå er dere verdige, bli med å syng på siste sangen sammen med koret." Da ble koret dobbelt så stort. Det ble et perfekt kor. Ved å dele våre liv, er vi alle med på å gjøre en forskjell.

Se de andre

Vi fikk satt i stand Brillehuset, det ble flott og fint, men på den andre siden av gata lå sykestua. Brillehuset hadde lys ute og inne, mens sykestua ikke hadde lys. Kongo er et urolig land, så det er nattevakter på kirkens område. Det var en fryd å oppleve nattevakta som jobba ved Brillehuset. Det å

se han gå bort til den utvendige bryteren og skru på lyset og skru det av om morgenen opplevdes stort for oss. Det å se et ansikt nesten helt fullt av tenner i et smil som lyste av verdighet, gjorde noe med oss. Vi så bort på sykestua og sier i kor, de må også få lys. Det ordna Maurice. Han sjekka opp alt og kom med en pris, det som kunne brukes ble brukt, det som var gått i stykker ble kjøpt nytt. Jobben ble gjort og mange mennesker i nabolaget opplevde at dette var rett og verdig. Turid hadde mye med penger og regnskap og alt ble grundig dokumentert.

Hvorfor Kongo

Det finnes ikke mange grunner for å reise dit hvis du skal slappe av og ha ferie. Men det er variert land. Der er savanner, store skoger, store innsjøer, små vann, store gigantiske elver, små bekker, tørketid, regntid og mye mer. Ekvator går gjennom

landet, så bor du rett til kan du krysse ekvator flere ganger hver dag uten å merke det. Det er ca. 400 forskjellige språk. Heldigvis er nesten alle folk skrudd sammen slik at de finner veier til å snakke sammen. Øverst oppe blant språk finner vi fransk under der er det fire andre store språk som snakkes. Vi snakka fransk og lingala. På den måten kunne vi snakke med de fleste. Like sammensatt er folket i Kongo, det burde være mulig for alle å finne noen som passer.

Misjon og hjelp dreier seg mye om mennesker. Så derfor Kongo. Kongo Nord er et område som utvikler seg fort, alt som går fort kan gå galt, derfor ønsker vi å være med på utviklingen, ikke for å dempe, men muligens påvirke litt. Det finnes ikke mange steder i verden som er så glemt. Det finnes lite internasjonale nettverk som bryr seg om Kongo Nord. Det er mange flyktninger fra Kongo rundt om i verden, men ikke mange fra dette området. Området ligger slik til at ikke mange klarte å flykte under krigene og opprørene som har vært. Derfor trenger våre venner at norske baptister er der, vi er en del av et stort unikt nettverk i området. Kongo Nord er viktig for utviklingen i Afrika. Nordfra kommer det nye kulturer og påvirkning som ut fra vårt syn ikke er bra for landet.

Optikk

Optikk er viktig i dette landet, våre to venner er de eneste optikerne i et stort område nord i landet. Da vi kom ut av flyet med vår bagasje så vi mange stolte blikk, det var som de sa: "Noen kommer for å gjøre noe for oss, det er stort." Da vi fortalte at det vi

hadde med bare var litt, resten skulle komme inn om 10 dager, fikk vi se hvordan stoltheten vokste. Til og med myndighetspersonene i byen og på flyplassen ble stolte. Det var spesielt å stå på flyplassen med 16 kolli og få spørsmålet, du kan vel gi meg en brille? Da kunne jeg svare: "Dette er ikke mitt, jeg har bare tatt det med hit, dette er en gave til våre venner i Brillehuset. Jeg kan ikke gi bort noe som ikke er mitt." Da så jeg det skjedde noe hos øvrigheten, jeg kunne på en måte se de tenke: "Brillehuset er vårt, det er kongolesisk. Det er ikke misjonærene som eier dette." Da kjente jeg på at jeg var med på å gi verdighet. Dit vil jeg tilbake. Som de sier i Kongo: "Hvis Gud vil."

Hilsen Turid og Jon

